

Blandede
uvidenskabelige
erindringer om

(Foto LM.)

Karl-G. Prasse

i anledning af 75-årsdagen den 14. august 2004

Anne Zeeberg og Suzanne Pelch

Midt i 1970erne var Prasse sammen med to af sine studerende til international hamito-semitisk kongres i Firenze. For at få set sig lidt om valgte de to studerende at tage op til Fiesole og foreslog Prasse at tage med. Da de havde vandret en tid, følte Prasse trang til at indtage noget, og meget heldigt faldt de ind på et trattoria, hvor hamito-semitikeren, til de studerendes forbløffelse, straks kastede sig ud i en lovsang om stedet, indretningen og værtinden – på flydende italiensk, for at slutte med: “Jeg skal ha’ en øl!”

Men egentlig drejede det sig for Prasse ikke om netop italiensk. Han begyndte på de mange sprog allerede i gymnasiet, hvor han sammen med sin fransklærer gik i gang med at lære russisk, en bestræbelse som kom ham til nytte, da han var indkaldt. Da tilbragte han

lange tider på Kastelet med at vente på at russerne skulle ringe og sige at de ville overfalde Danmark, en oplysning som han ville være i stand til at forstå.

Som studium havde Prasse valgt sammenlignende sprogvidenskab, som han efter et par år byttede ud med ægyptologi, fordi han i professor Sander-Hansen fandt en lærer, der var villig til at påtage sig besværet med at skaffe universitetets accept af, at Prasse kunne tage dele af sin eksamen i sprog, der på det tidspunkt overhovedet ikke studeredes på Københavns Universitet: berberisk, marokkansk arabisk og amharisk, alle hamito-semitiske sprog. Det italienske kom ind lidt ad en sidedør, idet Prasse efter en periodes studier af disse sprog i Rom på et italiensk statsstipendium ved afrejsen fik et eksemplar af Dantes Divina Commedia af de andre beboere på det danske institut. Og så måtte der jo lægges noget arbejde i italiensk på et højere niveau.

Tuaregisk hals-smykke. Fra forsiden til en af Prasses tidlige udgivelser af tuaregiske æventyr. (Tegning LM).

Men det, det rigtigt drejede sig om, var blandt de hamito-semitiske sprog berberisk og heraf isære det skriftløse tuaregisk, hvor alt sprogligt materiale ifølge sagens natur måtte være mundtlig overlevering: poesi og prosa. Til en sådan indsamling entreerede han engang med en lokal meddeler, der skulle rejse rundt, og dertil skulle bruge det eneste anvendelige transportmiddel, en kamel. Prasse indsendte ansøgning om midler til anskaffelse af en sådan til forskningsrådet, med pligtskyldigt tilsagn om, at transportmidlet ville blive afleveret til forskningsrådet ved opgavens afslutning. Desværre døde kamelen, hvad den altid korrekte Prasse samvittighedsfuldt oplyste forskningsrådet om.

Midt i 1960erne indgik Prasse sammen med andre specialister indenfor området i et UNESCO projekt sigtende på etablering af et skriftsystem for tuaregerne, et arbejde, der gentagne gange løb ind i store problemer, så at den ene efter den anden afbrød sin deltagelse, men som er endt med, at det i meget høj grad er det af Prasse udviklede alfabet, der anvendes, når der trykkes aviser i Niger og Mali.

Et knapt så eksotisk sprog, som har nydt godt af Prasses undervisning, studier og udgiveraktivitet, villighed til at investere energi mod vanetænkning, er moderne arabisk talesprog (Cairo-dialekt), idet han var den første som på Københavns Universitet begav sig ud i at undervise i denne den mindre agtede sprogform, til stor nytte for såvel arabisk som ægyptologisk studerende.

En af Prasses epokegørende indsatser ligger altså hos tuaregerne, sprogligt og i øvrigt også politisk, idet han adskillige gange har skrevet om dette folks store, livstruende vanskeligheder, socialt og økonomisk. I erkendelse af hans indsats på dette område annoncerede Carsten Niebuhr Institutet i anledning af hans 60-års dag, at han ville holde en "jubelforelæsning" om "Tuaregernes kærlighedsliv". Der blev sat opslag op rundt om på Københavns Universitet, Amager. Men da man kom næste dag, havde Prasse, i nattens løb, så det ud til, været rundt med en strimmel på opslagene: "uden lysbilleder".

Man kan jævnligt høre om mennesker, der er "verdensberømte i Danmark". Prasse er noget andet. Han er indenfor sit område "verdensberømt udenfor Danmark". Et udtryk for dette kan ses i, at der i byen Amatatal i Niger er en skole, der for nylig har fået hans navn.

For mere seriøse oplysninger se www.mondeberbere.com/peeters/kprasse